№ 144. 1856.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 29 November.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 28 november.

Van de werf der Commercie compagnie alhier, is gisteren met goed gevolg te water gelaten het fregatschip Zelandia, gebouwd door den scheepsbouwmeester G. Knol, voor rekening eener reederij, onder directie van de heeren Speers & Sprenger, en bestemd voor de groote vaart.

Naar wij vernemen is dezer dagen eene commissie benoemd, aan welke de vereerende taak is opgedragen een onderzoek in te stellen naar, en de regeringen van Nederland en Belgie in te lichten omtrent de mogelijkheid, het wenschelijke en het nut van de indijking der in het Zwin liggende schorren, en zijn tot leden benoemd voor Nederland: de heeren jhr. P. D. van Citters, lid van de gedeputeerde staten van Zeeland; J. M. Hennequin, ontvanger van polders te Sluis; voor Belgie: de heeren Vrambout, lid van de permanente deputatie, en Godin, administrateur van polders, beide te Brugge, met toevoeging der heeren hoofd-ingenieurs der provincien Zeeland en West-vlaanderen.

☐ Zaturdag aanstaande des namiddags zal aan 's rijks werf te Vlissingen te water worden gelaten Zr. Ms. schooner Soembing.

[illegible]

Men schrijft ons uit Zierikzee van 24 dezer: Heden is aan den zeedijk te Borredamme gevischt eenig wrakhout, waaronder een reddingsboei, geel geverwd, met de woorden: Zorg en vlijt. Het hout en touwwerk blijkt van een nieuw gebouwd schip afkomstig te zijn.

Den 16 dezer is te Dover aangekomen, het schip Zorg en vlijt, gezagv. Mulder, van Liverpool naar Dordrecht.

In het fransche regeringsblad leest men de volgende bekendmaking:

»Door vreemde militairen, die tot de fransche legers hebben behoord, en die regt kunnen hebben om te deelen in de gunstige testamentaire beschikkingen van keizer Napoleon I, worden aan het ministerie van buitenlandsche zaken aanvragen om inlichtingen gerigt, waaraan niet zal kunnen voldaan worden dan nadat de commissie, belast met de verdeeling en de liquidatie der aan hen toegekende som, hare werkzaamheden zal voltooid hebben. Men meent de inzenders van dergelijke aanvragen derhalve te moeten verwittigen, dat hunne brieven voor het oogenblik onbeantwoord moeten blijven, maar dat hun van de beslissing der commissie, zoodra zij genomen is, zal worden kennis gegeven.”

Het bestuur der Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels heeft zich andermaal tot den minister van buitenlandsche zaken gewend, bij een adres, waarin het, op grond van hetgeen bij een vorig adres was aangevoerd, de goede zorgen des ministers inroept, opdat de maatregelen tot stand komen, ter wering van den nadruk in Belgie van hier te lande uitgegevene boekwerken.

Volgens de Amsterdamsche courant heeft de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam, haar ontslag aan het gemeentebestuur ingezonden.

Benoemingen en besluiten.

Bij koninklijk besluit van den 22 dezer is de heer J. A. Mazel, tot hiertoe adjunct-commies bij het departement van buitenlandsche zaken, benoemd tot secretaris van legatie, met bepaling dat hij als zoodanig dienst zal doen bij Zr. Ms. gezantschap te Brussel.

Necrologie.

Den 23 dezer overleed alhier de heer mr. W. N. Lambrechtsen van Ritthem, vroeger raadsheer bij het provinciaal geregtshof in Zeeland. In de veelvuldige betrekkingen waarin hij werk[illegible]zaam was, onderscheidde hij zich steeds door ijver en ui[illegible] naauwgezette pligtsbetrachting; terwijl hij veelzijdige blijken gaf een opregt menschenvriend te zijn. Door zijn overlijden verliest onze gemeente een man die de achting welke hij allerwege genoot volkomen waardig was.

— Den 24 dezer is, na langdurig lijden, te Arnhem overleden, de heer J. C. F. van Son, gepens. schout-bij-nacht, ridder der Militaire Willemsorde, enz.

Kerk- en schoolnieuws.

Op den 25 dezer is door den kerkeraad der hervormde gemeente van Axel, ter voorziening in de aldaar nog steeds voortdurende vacature, op nieuw het navolgende drietal predikanten geformeerd, te weten: G. J. Zijnen, P.Jz., predikant te Zwijndrecht, J. A. Barbas, te Hattem, J.P.H. Reijers, te Brouwershaven; waaruit terstond met eenparige stemmen is beroepen de heer G. J. Zijnen, P.Jz., predikant te Zwijndrecht.

Marine en leger.

Naar men verneemt is er plan, Zr. Ms. gladdekskorvet Heldin zoodanig in te rigten, dat zij stoomketels naar O. Indiën zal kunnen overbrengen, zullende dat vaartuig dan ook verder geheel voor transportschip worden ingerigt; deze maatregel is te meer doelmatig, daar nu dikwerf stoomschepen alleen daarom moeten repatriëren, omdat hunne ketels niet meer bruikbaar zijn, ofschoon het schip zelf overigens nog zeer goed eenigen tijd in Indië dienst zou hebben kunnen doen.

Afloop van verkoopingen.

Inzet te Schoondijke, 27 november 1856.

Eene hofstede met 3 bunders 73 roeden 40 ellen bouw- en weiland, gelegen in den Prins Willemspolder, gemeente Schoondijke, op f 8,400.

Een partij bouwland, groot 2 bunders 28 roeden, gelegen als boven, op f 4,100.

(Deze beide perceelen zijn vereenigd gebragt op f 12,700.)

Een partij bouwland, groot 5 bunders 49 roeden 10 ellen, gelegen als boven, op f 7,500.

Een partij bouwland, groot 5 bunders 44 roeden 10 ellen, gelegen als boven, op f 7,200.

Een partij bouwland, groot 3 bunders 37 roeden 90 ellen, gelegen als boven, op f 4,700.

Een partij bouwland, groot 3 bunders 43 roeden 40 ellen, gelegen als boven, op f 4,600.

Een partij bouwland, groot 2 bunders 34 roeden 10 ellen, gelegen als boven, op f 4,000.

Een partij bouwland en aanwas, groot 5 bunders 4 roeden 70 ellen, gelegen als boven, op f 6,700.

Een stukje grond, groot 12 roeden 60 ellen, gelegen als boven op f 150.

Eene hofstede op en met 8 bunders 30 roeden 60 ellen, genaamd »Kaas en brood,” gelegen als boven, op f 5,500.

Een partij bouwland, groot 5 bunders 94 roeden, gelegen als boven, op f 7,100.

(Deze twee laatste perceelen vereenigd gebragt op f 12,800.)

Een partij bouw- en weiland en tuin, groot 9 bunders 71 roeden 40 ellen, gelegen als boven, op f 12,600.

Een stukje grond, groot 84 roeden 80 ellen, gelegen als boven op f 625.

De toewijzing is bepaald op woensdag 10 dec. aanstaande.

Staten-generaal.

Tweede kamer. — Zitting van 25 november.

Bij de voortzetting der algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1857, heeft de minister van justitie in eene uitvoerige rede de redevoeringen van de heeren Groen van Prinsterer en Thorbecke wederlegd. De minister verklaarde daarbij in de hoofdzaak een anti-revolutionair kabinet ondenkbaar te achten in den geest als de heer Groen zich scheen voorgesteld te hebben, zonder dien heer tot hoofd; voorts dat hij nooit van oordeel is geweest dat eene kerkelijke rigting eene politieke partij mag zijn of als zoodanig optreden. De anti-revolutionaire politiek van den heer Groen achtte hij niet zoo exclusief, dat zij [illegible]niets zou ondersteunen dan wat van haar uitgaat, en zijne exc. [illegible]undigde met de raadgeving aan den heer Groen om het evan[illegible]e en het christendom niet over te brengen op het gebied van den staat en in onze wet.

Aan den heer Thorbecke antwoordde de minister op de aanmerking dat de overijlde sluiting der vorige zitting zich alleen liet verklaren door verlegenheid van het kabinet tegenover de vertegenwoordiging, dat toch het ministerie tijd moest hebben zich eene wapenrusting aan te trekken, alvorens met den vijand, in parlementairen zin, in aanraking te komen. Eene andere bedenking was, dat het gouvernement de behoefte aan overeenstemming met de vertegenwoordiging schijnt te willen beperken. Zijne exc. ontkent dit. Het kabinet wil vervolledigen en niet eenzijdig handelen. Het ministerie moet ook homogeen zijn met de kroon en niet alleen met de vertegenwoordiging. Al verder wees het geachte lid uit Deventer op de tegenspraak welke hij meende te zien in de verklaringen van het kabinet, in de maand september en op zaturdag jl. gegeven, over de reden van aftreding van het vorig kabinet en van de optreding van het nieuwe. Nu moet zijne exc. verklaren dat zeer zeker de kwestie van het onderwijs was de determinerende oorzaak van die aftreding. Zonder dat zou de gebeurtenis niet hebben plaats gehad. Maar ook andere oorzaken hebben daartoe medegewerkt, zoo als bijv. de politiek van appaisement.

Ten slotte zegt zijne exc., naar aanleiding der rede van den heer Thorbecke, dat hij den naam des konings alleen in de discussie heeft gebragt, om een historisch feit nopens de optreding van dit kabinet mede te deelen; maar nu moet hij ook opmerken dat te regt door den heer Thorbecke aan den heer Groen is tegengeworpen, dat nu niet meer sprake kan zijn van den persoonlijken wil des konings, maar wel van dat gene wat de ministers als hunne verantwoordelijke taak erkennen.

De heer Blaupot ten Cate zal, na de verklaring van het kabinet, dat het de vestiging van gemengde christelijke scholen op het oog heeft, afwachten hoe men de toepassing en uitvoering van dat beginsel in werking wil brengen en zich noch voor noch tegen het ministerie verklaren.

De heer Westerhoff wil in zijne stem over de begrooting, geene goed- of afkeuring van de politieke rigting van het ministerie gezien hebben, daar de begrooting een geheel afgescheiden zaak is. Hij is overigens niet bevreesd, dat dit ministerie zoo genaamd anti-revolutionair is, vooral met het oog op de antecedenten van verschillende leden van het kabinet.

De heer Groen van Prinsterer ontkent, dat zijne rede, zaturdag jl. gehouden, ironisch was; de grondtoon daarvan was ernstig, even als zijne reden heden ernstig zal zijn, gepaard met diep smartgevoel, ofschoon hij de vaste overtuiging heeft, dat de anti-revolutionaire rigting in populariteit zal winnen door de houding van dit kabinet tegenover die rigting. Spreker maakt eenige algemeene opmerkingen, ter beantwoording der hoofdvraag, of dit ministerie aan zijne roeping kan voldoen, en spreekt daarna over de verhouding, waarin de irenische politiek van het kabinet, de onderlinge partijen gebragt heeft.

Spreker wilde het ministerie wel ondersteunen maar met geen tweederlei maat en gewigt te werk gaan, en zal ook nooit zijne beginselen aan den eisch der vriendschap prijs geven. De minister zeide, dat als sprokers partij zich ooit verbeeldt, dat hare politiek nationaal is, zij dan buiten de partijen zal geraken. Die bedreiging is verschrikkelijk. De minister zeide verder (even als gisteren de heer Thorbecke) dat sprekers partij niet kan opbouwen, maar wel afbreken. Spreker vraagt, of het niet reeds genoeg is, dat die partij zoo veel kracht heeft om het kwade tegen te gaan. Ligt onze kracht niet, vraagt spr., in het vasthouden aan een beginsel, en wel aan dat: fais ce que tu dois, advienne que pourra? Hebben wij minder dan anderen eenheid en verantwoordelijkheid voorgestaan; hebben wij minder dan anderen gewenscht, den invloed der kamer op de verantwoordelijkheid der regering, den invloed der natie op de regering?

De heer Thorbecke merkt op, dat de minister van justitie op eene wijze, zoo als nog nooit geschied is, de anti-revolutionaire partij heeft verklaard niet nationaal. Ook de andere rigting, de liberale, is niet nationaal verklaard; alleen de rigting van den minister zou nationaal zijn. Spreker behoeft niet te zeggen, dat dit geheel afhangt van het begrip, dat men zich van nationale rigting vormt. Hij zal hierover echter niet meer twisten. Van nu af moeten de daden beslissen. Spreker zegt echter, dat de heden door den minister van justitie opgegeven beginsels ook door de liberalen worden beleden.

Wat van dit ministerie goeds komt, zal hij dankbaar aannemen. De pligt toch der vertegenwoordiging brengt mede, te ondersteunen wat in het algemeen belang, in het belang van het vaderland, wordt gedaan.

Niemand meer het woord vragende, worden de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten gesloten en wordt overgegaan tot de algemeene beraadslagingen over de hoofdstukken.

Hoofdstuk I (huis des konings) wordt, zonder discussie, met algemeene stemmen (62) aangenomen.

De beraadslagingen worden geopend over hoofdst. II (hooge collegien van staat en kabinet des konings). Na eenige aanmerkingen van den heer van Bosse, wordt het hoofdstuk zonder verdere beraadslagingen, met algemeene stemmen aangenomen.

De zitting wordt daarna gescheiden tot den volgenden dag.

Zitting van 26 november.

Aan de orde was de beraadslaging over hoofdstuk III (buitenlandsche zaken) der staatsbegrooting voor 1857. Onderscheidene sprekers hebben daarover het woord gevoerd en inlichtingen verlangd, in antwoord waarop de minister van buitenlandsche zaken eene rede heeft uitgesproken, die hoofdzakelijk op het volgende nederkomt.

Hij beantwoordde in de eerste plaats de algemeene opmerking die gemaakt is tegen de uitbreiding der diplomatie. Zijn exc. geeft dienaangaande te kennen, dat men van consuls niet kan verkrijgen wat men van diplomaten kan verlangen. De consuls hebben geen diplomatiek karakter en worden over het algemeen niet gehoord. Zij zijn meerendeels handelaren, die het consulaat als bijzaak waarnemen en het dan ook meestal aan anderen overlaten. Wat is er gedaan, heeft men gevraagd, door de diplomatie? Blijkt dat altoos uit uiterlijke daden? Is er dan niets anders te doen dan tractaten te sluiten? En als de heer van Heiden Reinestein den vorigen minister van buitenlandsche zaken en te regt geprezen heeft over de handhaving onzer neutraliteit, dan moet zijne exc. verklaren, dat de nederlandsche diplomaten groote diensten hebben bewezen, zonder dat hierom van een uiterlijk vertoon is gebleken. Wat nu de missie te Rome betreft, waarover in verschillenden zin was gesproken, er bestaat geene reden om nu af te gaan van hetgeen te dien aanzien, reeds sedert jaren heeft bestaan. Ook met het oog op die aloude betrekking en op de omstandigheid, dat een groot deel der bevolking van Nederland er prijs op stelt, dat die missie blijve bestaan, is er alle reden om haar nu niet op te heffen. Verder beantwoordt zijne exc. den heer van Hoëvell, omtrent de benoeming van een secretaris bij het gezantschap te Brussel, die men in strijd achtte met de besluiten opzigtelijk de examens. De benoemde valt evenwel niet in de categorie van jonge lieden, die zich voor de diplomatie willen volmaken, waarover die besluiten handelen. *De man is 30 jaren oud, en heeft reeds onder* drie gezantschappen op eervolle wijze Nederland gediend. In antwoord op den heer van Heiden Reinestein, zegt de minister voorts, dat, wat de consulaatregten betreft, ze dezer dagen een onderwerp hebben uitgemaakt van overweging, en dat één punt spoedig zal worden geregeld. In de Middellandsche zee worden ze, en zijne exc. weet tot dus ver niet waarom, hooger geheven dan elders, en die ongelijkheid zal hij dadelijk wegnemen, en vrijdommen te weeg brengen voor stoomschepen, die beurtvaarten doen. Omtrent de zaak van den Sondtol kan zijne exc. de kamer gerust stellen. Die zaak zal haar beslag krijgen, en er zal ook gelet worden op de belangen der schipperij door het Holsteinsche kanaal. Met betrekking tot de kwestie van Japan, verwijst de minister naar de in deze zitting gegevene inlichtingen door den heer Baud. De vraag, of de porte hare toestemming heeft gegeven tot doorgraving der landengte van Suez, beantwoordt zijne exc. ontkennend. Hij kan niet toegeven, dat de benoeming der commissie omtrent deze zaak ondoelmatig zou zijn, omdat, als die landengte eenmaal zou zijn doorgegraven, wij te laat zouden komen in het berekenen der gevolgen. Die commissie kan bevorderlijk zijn om den handel voor te bereiden, en de commissie heeft ook te onderzoeken, of er niet entrepots in die streken zouden kunnen worden daargesteld, ter vergemakkelijking van den handel. Wat nu aangaat de Rijnscheepvaart in verband tot de verwijzing naar de kwestie van de duitsche tolconferentie, zegt zijne exc., dat wij niet meer kunnen doen dan onze regten handhaven. Men stuit soms op moeijelijkheden, dien niet uit den weg zijn te ruimen. Wat heeft overigens de vreemde diplomatie kunnen uitrigten tegen ons jaren lang volgehouden stelsel van jusqu'à la mer?

Hierna voeren nog onderscheidene leden kortelings het woord en zijn de algemeene beraadslagingen gesloten.

Daarna worden al de bijzondere artikelen zonder discussie aangenomen.

Vervolgens wordt hoofdstuk III aangenomen met 53 tegen 11 stemmen.

Tegen, de heeren: Storm, Westerhoff, Meeussen, Dullert, van der Linden, de Lom de Berg, Hengst, van Eck, van Bosse, van Hoevell en Jespers.

Thans worden de beraadslagingen geopend over hoofdstuk IV (justitie).

De heer Wintgens voert daarover in het breede het woord en heeft onderscheiden punten in verband met ons regtswezen, regterlijke organisatie enz., behandeld. *Den volgenden dag* voortzetting der beraadslagingen.

De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de tweede [kamer] een wetsontwerp ingediend tot onteigening van perceelen voor den aanleg van een kanaal door Zuidbeveland van [...]erd naar Wemeldinge. Het eenig artikel van die wet [luidt]: „Wij verklaren dat het algemeen nut de onteigening [vordert], ten name van de Nederlandsche maatschappij tot indijking van schor- en aanwassen in de Oosterschelde, van de eigendommen noodig tot den aanleg van een kanaal door het eiland Zuid-Beveland, aanvangende aan de Westerschelde nabij Hansweert, en loopende door de gemeenten Kruiningen, Schore c.a., [Kapelle en] Wemeldinge, langs de dorpen Schore, Vlake en Wemeldinge, in eene genoegzaam regte rigting, tot aan de Oosterschelde nabij Wemeldinge."

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 26 november.

Voorzitter jhr. mr. Paspoort van Grijpskerke.

Afwezig de heer van de Graft, wegens ambtsbezigheden met schriftelijke kennisgeving, en de heer Salomonson.

De notulen der vorige zitting goedgekeurd zijnde, worden voor kennisgeving aangenomen, vier ingekomene missiven van gedeputeerde staten dezer provincie, respectievelijk inhoudende:

a. Kennisgeving van de verdaging der koninklijke beslissing tot het einde der volgende maand op de dezerzijds voorgedragene plaatselijke belastingen, onder de benaming van havengeld, loodsgeld, marktgeld enz.;

b. goedkeuring van het kohier voor den hoofdelijken omslag voor het dienstjaar 1856, en strekkende ten geleide van eenige afwijzende beschikkingen op aan gedeputeerde staten gerigte reclames van aangeslagenen;

c. goedkeuring van het suppletoir kohier der belasting, bekend als lantaarngeld, en

d. goedkeuring van het vastgesteld subsidie voor het dienstjaar 1857 door de gemeente aan het burgerlijk armbestuur te verleenen.

Het ingekomen provinciaal blad no. 93, behelzende eene circulaire van gedeputeerde staten, met eenige opmerkingen betrekkelijk het maximum van te verleenen onderstand door het burgerlijk armbestuur, wordt aangehouden om daarop acht te slaan bij de aanstaande behandeling van dit onderwerp.

Wordt gelezen eene missive van het burgerlijk armbestuur, houdende voordragt van drie kandidaten voor de vervulling van de vacerende betrekking van gemeente-vroedvrouw en lavementster.

Dit drietal bestaat uit Johanna Otto, J. A. van Meeten, vrouw van J. Sas en E. Magielse, vrouw van J. Hermans.

Overgaande tot eene benoeming, verkrijgt bij de eerste stemming J. Otto 7, E. Magielse 5 en J. A. van Meeten 3 stemmen en bij eene tweede vrije stemming die personen respectievelijk 7, 6 en 2 stemmen, zoo dat daarop eene herstemming plaats had tusschen de beide eersten, waarbij J. Otto 9 en E. Magielse 6 stemmen bekwamen, ingevolge waarvan J. Otto is benoemd.

Wordt overgelegd eene missive van de commissie van beheer en toezigt over de plaatselijke geneeskundige school, waarbij is uiteen gezet dat men reeds bij de vaststelling van het personeel der lectoren, toen de instelling aan de gemeente is overgegaan, het oog had op eene uitbreiding van het onderwijs in de artsenijmengkunde. Thans de lector de heer Priester overleden zijnde, acht men het tijdstip gunstig om zoodanige uitbreiding en wijziging in het onderwijs te brengen en dienovereenkomstig de verordening voor de school te veranderen, hetgeen bij eene zeer wenschelijke verbetering geene meerdere kosten zal na zich sleepen. Men stelt namelijk voor de betrekking even als de bezoldiging in twee deelen te splitsen en een lector voor de pharmacie ad f 200 te benoemen, benevens een voor physica, op gelijke jaarwedde.

Voor die vervulling stelt zij verder voor, voor eerstgenoemd onderdeel een dubbeltal, bestaande uit de heeren P. M. de Ligny en J. J. A. Baert, en voor het tweede den heer dr. G. van Hennekeler, waarbij zij geen tweeden kandidaat heeft kunnen plaatsen.

De voorzitter verklaart dit voorstel, zoo namens burgemeester en wethouders als in zijne betrekking van lid der commissie over de geneeskundige school, ten zeerste in het belang der zaak te moeten ondersteunen.

De beslissing hierop wordt tot eene volgende zitting aangehouden.

Een ingekomen rekwest van de heeren den Bouwmeester, Borsius & van der Leyé, om vrijdom van plaatselijke belasting op de steenkolen, gebezigd voor hunne fabriek van ijzeren masten, wordt tot onderzoek en rapport gesteld in handen van burgemeester en wethouders, die daarop den controleur zullen hooren.

Wordt gelezen eene missive van de Vereeniging tot het bezoeken der armen alhier, waarbij de wensch is uitgedrukt dat *de bedelarij op nieuwjaarsdag binnen deze gemeente zoo veel* doenlijk worde te keer gegaan, terwijl men dit hoopt te kunnen vervangen door eene extra uitdeeling van voedsel en brandstoffen. Om dit doel te bereiken geeft de vereeniging in overweging het bedelen nadrukkelijk ook voor dien dag bij publicatie te verbieden, en beveelt zij zich voorts aan in de personele ondersteuning van de raadsleden.

De voorzitter en het meerendeel der leden betuigen hunne bijzondere ingenomenheid met het voorgestelde doel en verklaren zich niet alleen bereid tot persoonlijke medewerking, maar achten het in het belang der zaak dat de gemeenteraad *door hieraan zijne adhesie te schenken, een goed voorbeeld* stelle.

De heer mr. van Diggelen ziet hierin echter bezwaar. Men spreekt van eene extra bedeeling als schadevergoeding, en daarvan kan zijns inziens geen sprake zijn; ten anderen is bedelen bij de wet verboden en acht hij dus een speciaal verbod ten deze geheel overtollig.

De heer mr. Verbrugge verklaart er zich almede tegen. Er worden geene bepaalde middelen aangewezen om het doel te bereiken, en bij zoodanige onzekerheid gelooft hij dat de raad ongepast zou handelen, door openlijk zijne goedkeuring aan dit *plan der Vereeniging te hechten*.

Ook de heeren van Deinse en mr. Bijleveld van Serooskerke verklaren zich als ingezetenen van Middelburg volgaarne gunstig gestemd voor dien maatregel. Zij achten het echter ongeraden dat de gemeenteraad als zoodanig zich hiervoor verklare. Ten opzigte van eene te doene publicatie, acht men zulks in ieder geval van de competentie van burgemeester en wethouders of wel van den burgemeester, als met de policie belast.

Na uitvoerige discussie wordt in omvraag gebragt een voorstel des voorzitters: „om burgemeester en wethouders uit te noodigen aan de Vereeniging kenbaar te maken dat de voorge*stelde maatregelen met bijzonder welgevallen zijn vernomen* bij den gemeenteraad, en dat hij bereid is die pogingen zoo veel in hem is te ondersteunen, terwijl aan het dagelijksch bestuur is overgelaten die ondersteuning al of niet door eene publicatie kracht bij te zetten," hetwelk is aangenomen met 11 tegen 4 stemmen (van de heeren van Deinse, mr. Verbrugge, mr. van Diggelen en mr. Bijleveld van Serooskerke).

Na eene mededeeling des voorzitters, dat de regeling der jaarmarkt, zoo als die onlangs geschied is, belangrijke bezwaren in de uitvoering zal opleveren, wordt besloten den daarvoor bestemden tijd nader vast te stellen, als aanvangende den eersten maandag in augustus en eindigende den daaraanvolgenden zaturdag, ten ware burgemeester en wethouders nader mogten bevinden dat ook deze regeling bezwaar kan opleveren met de kermis te Rotterdam.

Op een voorstel van den gemeente bouwmeester om de met 31 december aanstaande expirerende pacht der aan de gemeente behoorende visscherij, voortaan op veranderden voet in drie perceelen te doen geschieden, wordt de beslissing mede aangehouden.

Bij monde van den voorzitter brengt de commissie, in wier handen gesteld is een voorstel van den marktmeester, om de botermarkt over te brengen naar de Heerenbeurs, en de daartegen ingekomene rekwesten, rapport uit. De conclusie, strekkende om niet alleen de botermarkt, maar ook de appelmarkt met 1857 op de Heerenbeurs te doen plaats hebben, terwijl de tegen de verplaatsing ingebragte bezwaren niet geldig genoeg zijn bevonden, wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Op gelijke wijze wordt rapport uitgebragt op de onderscheidene rekwesten met bezwaren tegen bepalingen van het reglement van algemeene plaatselijke policie. De conclusie daarvan strekt grootendeels tot handhaving der bepalingen, terwijl voor het open houden van herbergen na 11 ure, bij latere aankomst van stoombooten enz., doorloopende vergunning van den burgemeester zou kunnen worden aangevraagd, en ten anderen voorgesteld wordt bij eene herziening van dit reglement voor de zes zomermaanden de opening der herbergen des morgens op 5 in plaats van 6 ure te bepalen. De beslissing hierop is aangehouden.

Eveneens worden tot de volgende zitting aangehouden twee rapporten, door den wethouder mr. Bijleveld van Serooskerke, namens de financiële commissie uitgebragt op *a.* de nota van bedenkingen bij het ministerie van binnenlandsche zaken gerezen tegen de besluiten tot heffing en verordeningen op de invordering van de volgende plaatselijke belastingen, als marktgelden enz., haven-, kaai-, en dokgelden, en schoolgelden; waaromtrent de inwilliging der bedenkingen wordt voorgesteld, en *b.* eene door burgemeester en wethouders ontworpene instructie voor den gemeente-ontvanger.

Tot het uitbrengen van een derde rapport, gaat de zitting over in eene met geslotene deuren.

Bij de heropening worden de nog aan de orde zijnde onderwerpen voor de openbare zitting, tot eene volgende aangehouden, waarop deze gesloten wordt.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 24 november. Op bevel van den hertog van Cambridge is eene commissie van enquête zamengesteld tot het onderzoek van de tegen generaal Beatson, den bekenden kommandant van de Bachi-boujoucks, ingebragte beschuldigingen.

— Het gerucht is hier in omloop dat vier nieuwe veldmaarschalken benoemd zullen worden en wel de hertog van Cambridge, lord Seaton, lord Gough en lord Cathcart.

Duitschland.

Weenen 23 november. In goed onderrigte kringen wil men weten, dat het reeds lang gedane verzoek van den veldmaarschalk Radetzky, om uit zijne hooge betrekking ontslagen te worden, gedurende de aanwezigheid des keizers in Italie, zal verleend en de aartshertog Ferdinand Max. tot onderkoning van Italie, met behoud van zijn opperkommando over de marine zal benoemd worden; de militaire chef in de italiaansche provincien zal graaf Giulay zijn. De tegenwoordige stedehouder van Lombardije, de heer von Barger, wordt als minister van justitie genoemd, terwijl de baron Kraus president van het opperste geregtshof zal worden.

Berlijn 24 november. Men verwacht in de aanspraak, met welke Z. M. de koning op den 29 dezer de zitting van de wetgevende vergadering zal openen, eene ernstige en bepaalde verklaring ten aanzien der verwikkelingen van Neuchatel.

Frankrijk.

Parijs 26 november. In politieke kringen wordt thans, niet zonder bezorgdheid gesproken over de nieuwe verwikkelingen die in het oosten oprijzen.

Men zegt dat onze gezant bij de porte met den engelschen in onmin is. Het feit dat engelsche oorlogschepen na den 28sten october, den bij de verdragen bepaalden dag voor de sluiting der turksche zeeengten, ze doorgevaren zijn, en wel, naar men meent te weten, zonder eene bepaalde magtiging van de porte, wordt als een heilloos antecedent beschouwd. Het vertrek van onzen zaakgelastigde uit Teheran, juist terwijl de schach zich in eenen oorlog met Engeland wikkelt, weet men zich bezwaarlijk te verklaren; al is het ook waar dat hij reeds vroeger onder andere omstandigheden, vergunning bekomen had om zijnen post met verlof te verlaten.

— Van wege het gouvernement is aan den Moniteur een berigt uit Konstantinopel van den 17den dezer medegedeeld, meldende dat Aali-Pacha, de nieuwe minister van buitenlandsche zaken, een etmaal na zijne optreding de portefeuille reeds weder heeft nedergelegd, en wel omdat hij zich over belangrijke aangelegenheden met den groot-vesier Reschid-Pacha niet verstaan kon.

— Onlangs is door eenige dagbladen medegedeeld, dat de engelsche gezant te Madrid inlichtingen had gevraagd, omtrent de staatkundige beginselen van het ministerie Narvaez. Volgens eene telegrafische depeche uit Madrid is deze mededeeling bepaaldelijk onwaar.

Luxemburg.

De afgevaardigden der oppositie in Luxemburg hebben aan prins Hendrik der Nederlanden, stedehouder van den koning-groothertog, het volgende protest ingediend:

»Op het oogenblik, dat wij naar onze haardsteden zullen terugkeeren, ten gevolge van het sluiten der gewone zitting van 1856, en bij de ernstige omstandigheden, waarin het land is gewikkeld, achten wij het van onzen pligt om ons tot U. K. H. te wenden, om eerbiedig te protesteren tegen de verkeerde en inconstitutionnele uitleggingen van de stemmingen der kamer, *zoo als die vervat zijn in de circulaire van 12 dezer opgenomen* in het Mémorial en voorzien van de handteekeningen der vijf administrateurs-generaal.

Wij protesteren met gelijken eerbied tegen de aanvallen en de pogingen, aangewend om ons in verdenking te brengen, en inzonderheid tegen dat betreurenswaardige middel van verdediging van een ministerie, dat, door de kamer veroordeeld, de zuiverheid onzer bedoelingen en stemmingen wantrouwt en verkeerd voorstelt.

Wij protesteren insgelijks tegen de onderstelling, dat de kamer zelfs op ingewikkelde wijze, gelijk men heeft te kennen gegeven, geweigerd heeft het ontwerp der herziening van de constitutie te onderzoeken; geene handeling der kamer geeft het regt om deze geheel ongegronde onderstelling aan te nemen.

Wij werpen bepaaldelijk van ons af de pogingen der regering om zoodanige bewering, als waarheid geloof te doen vinden.

Wij protesteren nog tegen het verwijt tot de kamer gerigt, dat zij *regtstreeks den persoon van U. K. H. in deze zaak zou* hebben gemengd, en wij kunnen niet genoeg de strafbare taktiek laken, welke strekt om de onschendbare kroon voorop te zetten, ten einde de handelingen der kamer in een minder gunstig daglicht te stellen.

Door de aanneming van het adres heeft de kamer een stelsel willen afkeuren, dat ten doel heeft de vernietiging van onze constitutionnele vrijheden en de verantwoordelijke agenten, die zich tot zijne verdedigers hebben verklaard, willen gispen. Bij de vervulling van ons mandaat, en door onze handelingen hebben wij geenszins de verdragen of de regten en prerogatieven van het doorluchtige huis van Oranje miskend, welke wij volkomen vereenigbaar achten met de vrije instellingen.

Wij bevestigen, dat, in den loop der beraadslagingen, welke hebben plaats gegrepen, wij geene andere drijfveer hebben gehad dan onze eigene overtuiging en onze toewijding aan de welbegrepen belangen van de kroon en het land.

Wij hebben, enz.« Volgen de handteekeningen.

Belgie.

Brussel 25 november. In de zitting der kamer van afgevaardigden op heden zijn de discussien voortgezet over het ontwerp-adres in antwoord op de troonrede en voornamelijk over de kwestie der vrijheid van onderwijs. Verschillende sprekers voerden daarover wederom het woord en verklaarden zich voor of tegen de vrijheid van onderwijs of bestreden en verdedigden het ministerie in zijne handeling tegenover den professor Laurent en de bekende mandementen der bisschoppen. Het kwam ook nu weder *tot geene beslissing; de debatten werden eindelijk* wegens het ver gevorderde uur gestaakt, om in de zitting van morgen hervat te worden.

Zeetijdingen.

Den 27 dezer is van Vlissingen naar zee gezeild de nederlandsche schooner *Alma*, gezagvoerder H. Bowbyes, naar Engeland met ajuin.

— Van de reede van Veere zijn naar zee gezeild: de kof *Adolf Eduard*, gezagvoerder G. T. Teensma, de schooners *Douglas*, gezagv. Garrod, *Enyo*, gezagv. Ballington, *Sultane*, gezagv. Sparge, en de brik *Blossom*, gezagv. Olivier, alle van Middelburg naar Newcastle met ballast.

Handelsberigten.

Overz[illegible]

Rot[illegible]

Hoewel in koffij w[illegible] zeer ferm, beneden 33 cents is niet[illegible].

Thee en specerijen[illegible]

In ongepelde[illegible] den 4 december aanstaande zijn[illegible] 4808 balen Arracan rijst, alle[illegible] water beschadigd, aangebragt per he[illegible] die op f 6 à f 6¼.

[illegible]

Oos[illegible] november.

Heden hadden [illegible] een goeden toevoer van granen, terwijl ook voor [illegible] aamste artikelen vrij wat vraag bestond. Koopers [illegible] gestemd, doch gaven eindelijk aan de eischen der houders toe en bewilligden omtrent vorige prijzen. Gerst zelf iets hooger. Men kocht de tarwe algemeen voor f10,50, f10,75 en f 11, naar deugd, puike monsters zelf f 11,25. Voor rogge was alleen vraag van f 7 tot f 7,25, de meeste werd daarboven gehouden en bleef onverkocht. Voor puike partijtjes werd boven f 7,25 besteed. Wintergerst met veel koopers a f6,25. Men slaagde echter niet tegen dien prijs en betaalde *eindelijk 10 à 20 cents daarboven. Zomergerst vond f 6 gedaan.* Haver [illegible], vorige prijs, zijnde f3, f3,50 en f3,75. Paardeboonen met kleine voorraad en veel vraag. Men betaalde de beste f 6,75, voorts f 6,50 en daar beneden. Erwten steeds met weinig vertier op f 7,50 gehouden.

Middelburg 27 november.

De aanvoer was even als voorgaande week weder klein, zoo dat bij goede vraag, voor bijna alle artikelen ruim vorige weekprijs is betaald. Men kocht de puike *zeeuwsche tarwe f 11,50*, gewone soorten f 11,25 mindere f 11. Puike jarige walchersche tarwe bleef zonder handel. Puike nieuwe walchersche tarwe kocht men aan f 12 en 11,75 de mud, gewone f 11,50, mindere *f 11,25 a f 11 naar deugd. Puike zeeuwsche bakrogge f 8. Gerst* weinig aan en meer gevraagd: puike winter niet ter veil, men zou daarvoor f 6,50 bedongen hebben. Puike zomergerst f 6,25, a f 6, mindere f 5,90 de mud. Puike walchersche witteboonen begin beurs f 9,50, later f 9,75 a f 10 per mud. Jarige dito werden aan f 9 verlaten. Dito bruineboonen f 10 a f 11 naar deugd. Walchersche paardeboonen zeer weinig ter veil, meestal hield men op f 7 en 6,75 vast, doch meer als f 6,50 werd er niet voor geboden. Walchersche groene erwten begeerd en aan f 8 en f 8,25 per mud waren gragé koopers, doch weinig waren er ter veil. Groote erwten in puike soort bijna niet ter veil, en aan f 9,50 a f 9,25 gekocht. Boekweit, puike bergen op zoomsche werd vruchteloos aan f 7,50 verlaten. Zeeuwsche groene erwten f 7,50. Dito paardeboonen niet ter veil. Koolzaad bleef zonder handel, daar houders het beste koolzaad op f 16 vast hielden. Puik zomer-zaad was niet ter veil. Raap-olie f 56. Patent-olie f 58. Lijn-olie f 50 per vat. Harde lijn-koeken f 12 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

Middelburg 27 november.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe *oude*	ƒ —,— à ƒ —,—	Paardeboonen	ƒ 6,50 à ƒ 6,50
Dito nieuwe	- 11,— à - 12,—	Gr. erwten . .	- 7,50 à - 9,50
Rogge wint.	- 8,— à - 8,—	Graauwe erwt	- —,— à - —,—
Gerst wint.	- —,— à - —,—	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- 6,— à - 6,25	Aardappel. .	- 1,70 à - 2,—
Witteboon.	- 9,— à - 10,—		per ned. pond.
Bruineboon.	- 8,— à - 11,—	Versche boter	ƒ 0,94 à 1,06

Middelprijzen van bakbare tarwe ƒ 11,75 en rogge ƒ 7,75.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 27 november.

NB. Het beursberigt van heden was heden avond ten 7 ure nog niet ontvangen.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½	pct.	63
	dito dito	3	»	75
	dito dito	4	»	94¼
	Handel maatschappij	4½	»	135
Rusland.	Oblig. bij Hope & co.	5	»	103¼
	dito dito 1828/1829.	5	»	102¼
	Certific. dito 1840	4	»	83½
	dito bij Stieglitz	4	»	—
	dito dito 1854	5	»	92⅞
	Obl. bij Stieglitz (nieuwe)			94⅝
	Certific. van inschrijving	6	»	62½
Spanje.	Oblig. nieuwe stukken	1¼	»	22⅛
	Binnenlandsch	3	»	36⅝
Oostenrijk.	Oblig. metaliek	5	»	73¾
	dito	2½	»	38⅜
	dito nieuwe betaalbaar Amst.	5	»	82⅝
Belgie.	Certific. bij Rothschild	2½	»	51⅛
Portugal.	Obligatien	3	»	44¼
Oostenr.	Oblig. nationale	5	pct.	75
Spanje.	Crediet.			57¼
Mexico.	Oblig. 1853	3	pct.	20½
Grenada.	Oblig. 6 pct. nu	3	pct.	20⅛
Venezuela.	Oblig.	4¼	pct.	33¼

Beurs van Londen, 26 nov. ten 12 ure. Consols 94¼.

Beurs van Weenen, 24 nov. (Slotprijzen.) Metalliek 5 pct. 81¾.

Beurs van Parijs, 25 nov. (Slotprijzen.) 4½ pct. compt —,— 3 pct. 67,95.

Ingezonden stukken.

Eenige beschouwingen over den gezondheidstoestand van Nederland, en bijzonder van Middelburg.

(Vervolg.)

Ook is de grond te Middelburg geenszins moerassig, poel- of wrakachtig. Hij bestaat voor verre het grootste gedeelte uit vaste klei, en voor een kleiner gedeelte uit aangestampte aarde gemengd met steenpuin, waarmede de oude takken van het voormalig riviertje de Arne, dat de eerste haven van Middelburg heeft uitgemaakt, zijn aangevuld, beide rustende op eene vaste veenlaag, gedekt in de veelvuldige tuinen of erven, door eene laag teelaarde van 20 tot 30 duim dik en op de markten, pleinen en in al de straten door eene laag zand van gelijke dikte, die geplaveid of bestraat is. Men kan zich dus geen gezonder bodem voorstellen. Bestond hij daarentegen uit los zand en zavel, gelijk die van Utrecht, of uit kalkachtigen grond gelijk Munchen in Beijeren, die de vloeibare secreetstoffen inzuigen en in de rondte verspreiden, of uit moerassige stoffen, gelijk die van Amsterdam en vermoedelijk van Rotterdam, dan zouden wij vreezen, dat zelfs de grond waarop wij wonen besmettelijk en in staat zou kun*nen zijn om de ziektestof voor de cholera, de gele of doode* koorts, de typhus enz., ten tijde van hun bestaan, langs den grond voort te planten, of, bij groote en langdurige hitte, die ziektestof uit zoodanig eenen onreinen en besmetbaren bodem te doen ontwikkelen. Dit kwaad behoeven wij dus gelukkig van onzen vasten en vrij hoogen bodem niet te vreezen.

Het is wel waar, dat wij veeltijds in eenen zeer vochtigen, voor de gezondheid nadeeligen dampkring verkeeren, en dat onze bodem, wegens de in zijne oppervlakte bevatte humus, veel vocht uit den dampkring inzuigt en tot zich trekt, zoo dat ook die bodem, even als onze huizen, dikwijls koud en vochtig is, en alzoo mede nadeelig op de gezondheid der bewoners inwerkt. Maar aangezien de vele tuinen en erven in, en de afgeslechte, tot lustwaranden aangelegde wallen om de stad, eveneens als de grond van haren geheelen buitenomtrek, eene zeer milde en rijke vegetatie *oplevert en eenen overvloed van groenten, gras, allerlei* granen en andere veldvruchten, heesters, boomen en bloemen doet ontspruiten, zoo wordt daardoor in de lente, in den zomer en in het begin van den herfst, het overbodig vocht dat zich in den dampkring en in den grond bevindt, grootendeels opgeslurpt en bij gevolg onschadelijk voor de inwoners gemaakt. 1) (Wordt vervolgd).

1) Proeven hebben geleerd, dat slechts eene enkele zonnebloem *dagelijks verbruikt 0,58 kilogramme (nagenoeg 1¼* oud pond) water; zoo dat een gemet (of 0,3924 bunder) zonnebloemen, dagelijks noodig heeft 17,280 ponden water, als slechts iedere plant drie vierk. voeten beslaat, dat is gedurende de vier zomermaanden 2,108,160 ponden. De met kool beplante tuinen en erven, de met koolzaad, vlas, hop en erwten bezette velden en de met lage peerenboomen voorziene boomgaarden, verbruiken nog veel meer water. Bedenkt men hierbij, dat, volgens waarnemingen in Engeland gedaan, er in de vier zomermaanden door elkander niet meer regen valt dan 1,600,000 oude ponden op elken morgen gronds, en dat daarvan terstond een aanmerkelijk gedeelte in de gruppels en slooten wegvloeit, terwijl een ander groot gedeelte dadelijk verdampt, dan zal men gereedelijk beseffen, dat de rijke, overal beplante humusgrond of teelaarde in de tuinen en erven van Middelburg en in deszelfs omtrek, het grootste, welligt $\frac{9}{10}$ gedeelte van het benoodigde water voor het plantenrijk *uit de lucht van den dampkring haalt*, hetwelk door de wortels aan de planten en boomen wordt medegedeeld.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in NOVEMBER—DECEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Zondag	30	's morg.	6 ure.	Dingsdag	2	's morg.	8,30
Woensdag	3	»	6,30	Donderdag	4	»	10,45
Vrijdag	5	»	7	Zaturdag	6	»	11,30
Zondag	7	»	7	Dingsdag	9	»	6 ure.
Woensdag	10	»	9,30	Donderdag	11	»	7
Vrijdag	12	»	11	Zaturdag	13	»	8,30

Van Vlissingen op Rotterdam.

WINTERDIENST.

Vastgestelde uren van vertrek.

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens 8 ure, na aankomst der stoomboot van Breskens.	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. 's morg. 8½ ure, na aankomst van den 1sten trein uit 's Hage

Van Middelburg op Zierikzee en Bergen op Zoom (Tholen).

Uren van vertrek in DECEMBER.

Van Middelburg				Van Tholen			
Maandag	1	namiddag	1 ure.	Dingsdag	2	's morg.	11,30
Vrijdag	5	's morg.	4	Zaturdag	6	»	3,30
Maandag	8	»	8	Dingsdag	9	»	6,30
Vrijdag	12	»	11	Zaturdag	13	»	10 ure.

Weldadigheid.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen maakt bij deze aan hare geachte stadgenooten voorloopig bekend, dat zij op daartoe van onderscheidene zijden ontvangen aanzoek en ook in overeenstemming met hare *beginselen, zich genoopt heeft* gevoeld te beproeven of en in hoever door hare medewerking het geven van aalmoezen op den Nieuwjaarsdag zou kunnen worden vervangen door het uitdeelen van buitengewone voeding of brandstoffen.

Overtuigd dat de aalmoezen die op Nieuwjaarsdag, zonder kennis aan het personeel der bedelaars worden weggeschonken, voor een groot deel worden misbruikt en tot dronkenschap en allerlei uitspatting aanleiding geven, heeft zij gemeend in het belang der armen zoo wel als van de meergegoede burgerij te handelen, door een werk te ondernemen, dat ja met groote moeijelijkheden in de uitvoering zal gepaard gaan, maar dat blijkens ondervinding in andere steden onzes vaderlands niet onuitvoerbaar is, en welks groote nuttigheid gewis door niemand zal miskend worden. Zij hoopt dan ook op de ondersteuning harer stadgenooten in dezen, terwijl zij zich voorneemt binnen kort door inzameling van gelden, hetzij bij collekte, hetzij bij inschrijving of op eenige andere wijze, zich de middelen te verschaffen om de voorgenomene uitdeeling van levensmiddelen en brandstoffen op eene billijke maar tevens milde wijze te doen plaats hebben.

Middelburg den 27 november 1856,

J. J. DE KANTER, voorzitter.
D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM, secret.

Veere, 27 november 1856.

Het diaconie-armbestuur der hervormde gemeente alhier, op goede gronden de overtuiging hebbende, er veel belangstelling in hetzelve bij eenige ingezetenen van Middelburg bestaat, heeft voor het geval die belangstelling zich door daden wil doen kennen, naar een middel uitgezien om een gemakkelijken weg daarvoor te kunnen aanwijzen.

Het heeft zich gewend tot den weleerw. zeer geleerden heer A. M. Snouck Hurgronje, predikant te Middelburg, welke zich onmiddelijk heeft bereid verklaard om giften te ontvangen en over te maken, welke ter ondersteuning van gemeld armbestuur worden aangeboden.

Meergenoemd armbestuur neemt dus de vrijheid zulks bekend te maken en tevens zijne armen ten sterkste aan te bevelen.

Namens hetzelve,
A. A. DE BRUYNE, diaken.
G. J. GROUW, diaken-adm.

Advertentien.

Heden overleed ons geliefd Dochtertje JOHANNA JACOBA, in den ouderdom van eene maand.

C. V. VAN OOSTENWIJK STERN, en
J. J. VAN OOSTENWIJK STERN — VAN DEN BROECKE.

Aardenburg, 25 November 1856.

Heden overleed; na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 78 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder HELENA PIETERNELLA VAN OOSTDORP, Weduwe van JOHANNES VLIEGER.

Uit aller naam,
Middelburg, den 26 November 1856.
C. L. VAN SORGEN.
W. C. VAN SORGEN, geb. VLIEGER.

OPROEPING.

Al de genen welke vermeenen, hetzij als Erfgenaam, hetzij uit anderen hoofde, geregtigd te zijn tot de onbeheerde Nalatenschap van den Heer LEL MURKS HOFFMAN, gewoond hebbende en op den 4 October 1856 te Middelburg overleden, worden opgeroepen om hiervan zoo spoedig mogelijk (franco) kennis te geven; mitsgaders zij die in het bezit zijn van Goederen of Papieren, behoorende aan gezegde Nalatenschap, worden uitgenoodigd daarvan schriftelijk, vóór den 20 December 1856, opgave te doen aan en ten Kantore van den ondergeteekende, als bij beschikking van de Arrondissements-Regtbank te Middelburg, van 15 October 1856, benoemd tot Curator in gezegde onbeheerde Nalatenschap.

Middelburg, den 26 November 1856.

HUBERTUS REKKER, Procureur.

De bekende en onbekende Schuldeischers van de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer WILLEM CORNELIS CALLENFELS, in leven Geneesheer, gewoond hebbende en overleden te Aardenburg, worden bij deze opgeroepen, om, op Dingsdag den 16 December 1856, des voormiddags om 11 ure, in de Herberg bewoond door L. FOKKE DE GOEDE, te Aardenburg, tegenwoordig te zijn bij de aflegging der **Rekening en Verantwoording** van het beheer diens Boedels, en om, zoo er geen verzet plaats heeft, dadelijk hunne Schuldvorderingen te ontvangen, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

De ondergeteekende maakt bekend, dat bij het openbaar verslag des **Bijbelgenootschaps**, op den 13 dezer, des avonds, in de Nieuwe Kerk, ten behoeve des Genootschaps gecollecteerd is de som van ƒ 66,42½, waaronder eene gift van ƒ 12,50 geteekend X. IJ. Z. — In het afgeloopen boekjaar, eindigende ultimo April 1856, zijn de navolgende giften ingekomen: den 15 Mei 1855 van de Leerlingen van Ds. TAATS ƒ 19,41; den 18 November 1855 in de Collecte van de Koorkerk een Muntbiljet gem. A. B. C. groot ƒ 10 benevens twee giften, waarvan een à ƒ 2,50 en een à ƒ 1; den 18 Februarij 1856, door tusschenkomst van Ds. BORSIUS, een Coupon groot ƒ 4,95; den 16 Maart 1856 in de Collecte van de Koorkerk een Coupon à ƒ 19,80; den 20 Maart 1856 van drie Leerlingen van Ds. BORSIUS ƒ 3,50; den 14 April 1856 door Ds. SNOUCK-HURGRONJE van zijne in Maart 1856 aangenomen Leerlingen ƒ 9.—

B. H. CARP, Thesaurier.

MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID.

Departement Middelburg.

Aan de Leden wordt bekend gemaakt dat het Concept Huishoudelijk Reglement gedurende veertien dagen, te beginnen op heden, ter lezing ligt in het gewone Lokaal in de Abdij.

28 November 1856. P. M. DE LIGNY, Secretaris.

SINT NICOLAAS

is druk bezig zijne groote zakken in het **Verkoophuis** uit te schudden. De mooiste Tooisels door smaak en kunst voortgebragt, de keurigste versierselen voor Rijkdom en Burger, de liefelijkste Voorwerpen voor Geschenken, alles ligt, wild en toch netjes, in bonte verscheidenheid door elkander; Poppen loopen, Hondjes dansen, Bokjes springen over Vloer en Tafel, statige Rijtuigen met moedige Paarden, Karren met Hengsten, Schepen en Schuiten, Huizen en Stallen, Steden en Dorpen, Menschen en Vee, Ruiters en Voetvolk, Russen en Turken, Chinezen en Apen, alles rolt er uit in eendragt en vrede, en schaart zich in de beste harmonie langs muren en vensters en vult het VERKOOPHUIS van den Kelder tot aan het Dak. Surprises om te schrikken, Surprises om te lagchen rollen er dooreen. Moge alles rollen en rollen door gulle harten en open handen, tot schoenen en schoentjes alle gevuld, harten en hartjes dankbaar verblijd zijn!

DEPOT VERKOOPHUIS, hoek Langendelft en Kerkstraat.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING
VAN
LANDERIJEN.

De Notaris HAMMACHER, te **Groede**, is voornemens om, op Dingsdag den 9 December 1856, des voormiddags ten tien ure, in de Herberg **de drie Koningen** aldaar, in het openbaar te verkoopen:

1. Een Perceel BOUWLAND, groot 2 Bunders, 24 Roeden, 20 Ellen, gelegen in den Nieuwenhoven-Polder, Gemeente Nieuwvliet, sectie A no. 257.
2. Twee Perceelen DITO, zamen groot 1 Bunder, 98 Roeden, 70 Ellen, aldaar sectie A no. 258 en 259.
3. Een dito DITO, groot 22 Roeden, 30 Ellen, in het 6de begin van den Polder De Vierhonderd Bezuiden, Watering en Gemeente Kadzand, sectie C no. 99.
4. Vier dito ERF, TUIN, BOOMGAARD en BOUWLAND, zamen groot 79 Roeden, 90 Ellen, gelegen als het laatstvorige, sectie C no. 88 tot en met 91.
5. Een dito BOUWLAND, groot 64 Roeden, 90 Ellen, aldaar sectie C no. 94.
6. Vijf dito ERF, TUIN, WEILAND en BOOMGAARD, zamen groot 83 Roeden, 66 Ellen, in het 6de begin van den Polder Zuidzande, Watering Kadzand, Gemeente Zuidzande, sectie A no. 58 tot en met 62.
7. Een dito WEILAND, groot 39 Roeden, 10 Ellen, in het 7de begin van den zelfden Polder, Gemeente Zuidzande, sectie A no. 69.
8. Twee dito BOUWLAND, zamen groot 3 Bunders, 10 Roeden, 70 Ellen, in het 27ste begin van den zelfden Polder, sectie A no. 638 en 639.
9. En eindelijk twee dito DITO, zamen groot 3 Bunders, 41 Roeden, 90 Ellen, gelegen als de laatstvorige, sectie A no. 640 en 641.

De voormelde Landen zullen worden geveild iedere Koop afzonderlijk, met voorbehoud aan den Verkooper om dezelve daarna zoodanig in cumulo te veilen als hij zal raadzaam achten.

De voorwaarden van verkoop, mitsgaders de Kadastrale Plans, zullen veertien dagen voor de Veiling ter inzage van de Gegadigden liggen ten Kantore van voornoemden Notaris te Groede, alwaar inmiddels nader onderrigt is te bekomen

VERKOOPING

aan de **Bank van Leening** te **Vlissingen**, op Donderdag den 11 December 1856, van de openstaande **Panden** over de maanden Julij, Augustus en September 1855. Daags te voren, des namiddags van 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien.

NB. Aan de Belanghebbenden wordt bekend gemaakt dat het **Goud** en **Zilver**, beleend gedurende het gemelde 3de Kwartaal 1855, moet worden gelost of de beleening daarvan vernieuwd uiterlijk vóór of op Vrijdag den 5 December 1856.

Op Maandag 15 December 1856, des namiddags 2 ure, te **'s Gravenpolder**, in de Herberg bij P. DE BROEKERT, zal Mejufvrouw de Weduwe L. WOUTERSEN, ten overstaan van den Notaris J. G. RISSEEUW, residerende te Goes, in het openbaar presenteren te verkoopen:

138 OLMEN, 2 ESSEN en 2 LINDEN
BOOMEN,

waaronder velen van **buitengewone dikte**, staande op een' Boomgaard aan het Dorp van 's Gravenpolder.

Deze zullen ook in drie partijen geveild worden. En

24 ZWARE OLMEN BOOMEN,

staande aan de Hofstede bewoond door MARINUS VAN LIERE, onder Ellewoutsdijk.

Breeder bij uitgezette Biljetten omschreven. Informatien zijn te bekomen bij gemelden Notaris RISSEEUW te Goes.

Publieke Verkooping

Ten overstaan van den Notaris J. G. RISSEEUW, residerende te Goes, op Zaturdag 20 December 1856, des morgens 10 ure, te **Ovezand**, in de Herberg bij M. VAN EYKEREN, van eene

HOFSTEDE

		Bund.	R.	Ell.
in Ovezand	groot:	16	21	72
in Nisse	„	—	44	50
in 's Heer-Abtskerke	„	—	77	30
	zamen	17	43	52

welke zoo in Perceelen als in massa zal geveild worden.

Voorts eene **WEIDE** in Driewegen, groot 77 R. 30 E. en een **WOONHUIS** op het Dorp Ovezand.

Alles aankomende de Erfgenamen van JOHANNA VAN DEN DRIES en verdere Mede-eigenaren. Breeder bij uitgezette Biljetten omschreven.

Informatien te bekomen bij gemelden Notaris RISSEEUW.

TE HUUR tegen Februarij eene **Benedenwoning.** Adres ROMBOUTS, Kinderdijk, 101.

TE KOOP

EEN FRAAI EN NIET MINDER DAN NIEUW
MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE-ORGEL.

Te bevragen bij G. DE JONGE Az. op de Kaai te Goes.

J. H. SCHENK
IN GALANTERIEN EN SPEELGOEDEREN,
Hoek Kortendelft en St. Pieterstraat,

berigt zijnen geëerden Begunstigers de ontvangst der nieuwst uitgekomen Artikelen in zijn vak bij gelegenheid der aanstaande St. Nicolaas; dezelve zijn van heden ter bezigtiging gesteld.

H. J. VAN BRAAMBEEK te Oostburg vraagt, ten gevolge der benoeming van zijnen laten Ondermeester tot Onderwijzer te Westkapelle, met primo Januarij of Februarij **IEMAND van den 1sten of 2den Rang,** H. G., niet jonger dan 18 jaren, gewoon in eene talrijke School werkzaam te zijn, in staat de Kerkedienst met Orgel, bij voorkomende gelegenheden, waar te nemen en tevens behulpzaam te zijn bij het Onderwijs in de Fransche **Taal.** Bij ruime gelegenheid om zich verder, ook in de moderne Talen te bekwamen, kan men bij Kost en Inwoning op een goed Salaris rekenen. Brieven franco.

DE JONG ZIJLSTRA heeft uitgegeven en alom verzonden:

Blijvende gedachtenis voor het Nederlandsche Volk aan eenen dierbaren Doode, afgestaan ter bijdrage aan het Tollens-Monument, door Wm. Rombouts Az. — Prijs 30 Cent.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.